

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A közönség érdeke.

A Csongrád városi takarékpénztár, miként örömmel értesülünk, igazgatójának kezdeményezése folytán, a lakosságra nézve egy rendkívül fontos és üdvös újítást valósít meg a jövő hó 1-én kölcsönmiveleteiben.

Behozza ugyanis a törlesztés kölcsön műveleteket pénztáránál.

10, 15, 20, 25, év alatti, tetszés szerint törleszhető lesz, jelzálogi biztosítás mellett a kölcsöntartozás.

Ezen kölcsönmiveletekből a nevezett pénztárnak úgyszólván hátránya származik, mert pénze lekötve lesz, a 7% kamatot feljebb nem emelheti az adóssal szemben, ha bár mily drága is lenne a pénz a világpiacon és bármily drágán tudna is ő pénzhez jutni.

Ellenben az adóra nézve rendkívül üdvösek lesznek ezen törlesztés kölcsönök.

Mert ezen kölcsönmiveletek után a lakosság takarékosra lesz szoktatva és minden egyes szegény képesítve lesz ház, szőlő vagy földnek vételéhez.

Miután lassanként úgyszólván a vett ingatlanok felesleges jövedelmeiből a nélkül, hogy észrevenné, letörlesztheti a kölcsönvevő tartozását és vagyont szerez.

Ezzel vége lesz vetve végre azon áldatlan állapotnak, hogy az adós fél megfizette a kamatot, de a tőketartozás mindörökre fenmaradt.

Most majd ha vesz valaki kölcsön 1000 forintot, a helyett, hogy mint eddig tette, fizetett kamatban 70 forintot, és 10-20 év után is fenmaradt az egész adóssága, vagy pedig nem bírt sehogy sem előre haladni.

Most majd fizet a 70 forint helyett 84 forintot és 10 év alatt körülbelül felét már lefogja fizetni tartozásának és így célját csakugyan megfogja valósítani, mert takarékosággal, kamatokért vagyont szerez a maga és családja számára.

Ösztönözve lesznek ily módon az emberek a takarékosra és vagyonygyűjtésre, mert a törlesztési részleteket pontosan be kell fizetniük.

Ez pedig megbecsülhetetlen jóteknony kényszerhelyzet lesz sok

könnyebben gondolkozó emberre nézve.

Lelkünkben üdvözljük a Csongrád városi takarékpénztárt az üdvös újításért és óhajtjuk, hogy a közönség minél elterjedtebb körben lássa be annak üdvös voltát s igyekezzék a feléje nyújtott segítő jobbot mielőbb igénybe venni.

A földművelés.

(Folytatás.)

A fogyasztási szövetkezeteknek rendkívül üdvös feladata lenne — ha ezt a kérdést megoldandó, az utóbbi időben ujjal megindult mozgalmat kezéből le nem tenné addig, amíg meg nem valósul.

A tartandó értekezletre a ker. fogyasztási egyesület tagjait is meg lehetne hívni! Hátha ezen a téren egyesülnének a gazdák — s így volna aztán nagyobb tere a működésnek. Hiszen 600 gazda könyebben megtehetné azt, mint 2-300, hogy keressenek a külföldön vevőket, hogy tudjanak tartani irodát Berlinben, Párisban, mint a félegyházi baromfikereskedők, akiket egy Püspökladányba került német ember példája vitt rá arra, hogy a baromfikereskedés négyszer-öttször többet jövedelmez, mint a buzatermelés.

Hanem az állattenyésztés is többet jövedelmez ám! Ez még többet jövedelmez — s mégis a széles alpári sikon alig

T Á R C A.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

24

Írta: Négysz.

A rendőrség jó fogást csinál.

Nagy szenzációt keltett az eset. A krajcáros lapok külön kiadásban hírül adták az eseményt.

Kirics Domonkos és Fejes István hasztalan kísérelték meg magukat tisztára mosni, szépen elkerültek a főkapitányságra. Ott ideiglenesen bevetették őket valami sötét lyukba, hol volt idejük egymást alaposan lehordani, piszkolni és a legkacsaringósabb kifejezésekkel illetni.

Egyik a másikra tolta az ügyetlenséget. Kirics váltig állította, hogy nem ő a hibás. Fejes meg konokul megmaradt annál, hogy bizony egyedül Kirics okozója e nem várt sorsuknak. De azért átkozta mind a kettő magát, az egyik azért, mert kiszalasztotta száján a nagy titkot, a másik meg azért, mert nem ösmerte föl volt büntetését.

A rendőrség pedig egy nem várt jó fogást csinált.

A bűnhődés.

A lapok tele voltak a díszes bevonulás festői leírásával, megemlítették külön helyen ama kellemetlen incidenst, mely meg-

zavarta a rendet a menet elvonulása alkalmával, de fölemlítették a rendőrség jó fogását, hogy oly váratlanul kezére játszotta a véletlen a sokáig hiába keresett rablógylkosokat, kik még a télen a városrészeken megöltek egy gazdag szerb sertéskereskedőt és összes pénzét, valamint arany óráját és láncát ellopták.

A rendőrségnek első dolga volt az elfogottaknál házkutatást tartani. Az egyiknél, tudniillik Kirics Domonkosnál nem volt sok keresni valójuk, mert sohasem volt állandó, bejelentett lakása, a rendőrség előtt régi, ösmeretes firma volt, de a másiknál: Fejes Istvánnál megtaláltak egy háromezer forintról szóló takarékkönyvet, amit elkoboztak tőle.

Az öreg Bodó a nagy szégyent annyira a szívére vette, hogy lakásán egy szijra fölakasztotta magát. Bodóné, meg a lányát, Fejes István feleségét szintén letartóztatta a rendőrség. A két gyermek a szomszédok jóakarataira volt hagyva.

A vizsgálat könnyen ment. Hasztalan volt Kirics minden tagadása, Fejes István mindent szépen bevallott, hogy történt, mint történt, mi készítette a társulásra, ő nem nyult egy ujjal sem a szerbhez. Bodóné és Mariska is úgy vallottak, a hogy Fejes, tudniillik, úgy mesélte nekik egy este a rémes történetet.

Az asszony és a lányát tehát szintén

fogva tartották. A rendőrség áttette az ügyet az államügyészséghez egyben átkísérve a fogházba a bűnösöket.

A két asszony kétségbe volt esve, hogy nekik is kell szenvedniük a többiekkel, de nem használt semmiféle nem tetszés, elégedetlenség, bizony fogva maradtak a tárgyalásig.

Az emberek a legnagyobb érdeklődéssel tekintettek a szenzációsnak ígérkező tárgyalás elé. A tárgyaló terembe jogosító belépő jegyeket, amiket csak mérsékelt számban bocsájtottak ki, már jóelőre elkapkodták.

Alig várták a tárgyalás napját, hogy a már úgyszólván feledésbe ment, rettenetes kegyetlenséggel elkövetett, borzalmas rablógylkosság minden frázisát ösmerjék.

Az esküdszéki tárgyalás két napig elhúzódott, egynehány tanú kihallgatásával, a vád- és védbeszédekkel eltelt az idő.

A tanúk között szerepelt ama városi geti korcsma csaposa, ki azon a bizonyos éjszakán bort adott nekik. Kiricset megösmerte, de fejest nem. Ott volt a tanúk sorában Etelka is, ki a legény felől adott felvilágosításokat, elmondván azt az esetet, mikor feleségül kérte és azt mondta, hogy van tömérdek bankója, amit az osztálysorsjátékon nyert.

(Folyt. köv.)

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes
— hasha jtószér —

látunk egyetlen tejgazdaságot — rétművelésről, rétöntözésről pedig hirt se hallani.

Pedig minő másképp nézne ki Csongrád, ha itten a bokrosi, alpári legelőkön olyan módon űznék a tejgazdaságot, mint a havasokon, ahol a község összes teheneit felhajtják nyáron, s ott készítenek vajat, turót, sajtot, s a kész árúkat szállítják egyenesen a külföldre, jó drága áron. Hiszen természetes, hogy ha gépekkel készítik hűtőkamarákban a vajat — s nem úgy babrálnak a tejjel, mint az itteni kofa-asszonyok, az ilyen vajat aztán jól megfizetik, s piacot teremtenek vele. A hazai felvidéki német falvak, ahol ilyen havasi tejgazdaság van, mind jómódúak, s tisztán annak köszönhetik vagyonukat, hogy évszázadok óta űzik a tejgazdaságot, amely bár annyira egyszerű — mégis nem költötte fel a tót, szerb, oláh és magyar gazdák érdeklődését. Sőt a magyar kormány érdeklődését is csak az utóbbi időben vonta magára ez a körülmény, s utolsó években egyes törvényhatóságok területén nagy szorgalommal követik is a havasi tejgazdaságok példait a magyar Alföldön is. Bácsme gyében pl. 120 tejgazdaság van már, s egyenesen Svájcba (!) a sajtkereskedés legelső piacára küldik a vaját, sajtot, ahol aztán győzelmesen versenyeznek a legkitűnőbb svájci termékekkel, amelyek eddig elvitték a pénzt tőlünk.

Hát a gyümölcskivitel!

Ezelőtt 20—30 évvel kinevették azt az egy pár erdélyi mágnást, aki külföldről hazakerülve, búza mellett gyümölcsstermeléssel is foglalkozott: ma már azonban egész hosszú kocsisorban szállítanak a vasútak külföldre gyümölcsöt. Emellett a tejgazdaságot is sikeresen űzik azok az uradalmak, amelyek nagy gyümölcsösöket létesítettek.

Csongrád a Tisza mellett fekszik, de még borait sem tudja értékesíteni, s óriási pusztáján csupán néhány rugott borjú és csikó ásit — holott virágzó kereskedést üzhethének gazdáink, a tej, gyümölcs és egyéb termékekből, ha szervezkednének és a külföldi piacokat tudnák felkeresni.

A két szövetkezetnek erre kellene fektetni főtörekvését együttesen.

S még egy harmadik dolgot nem kelene szemük elől eltéveszteni.

Azt, hogy a kereskedelem az ő érdeküket előmozdítja: tehát a szakavatott termény, bor és gyümölcskereskedőket, ügynököket ne ellenségeknek tekintsék a gazdák: hanem olyan tényezőkné, akiknek szakértelme nekik rendkívül sokat használna.

Színház.

A közönség ezen a héten 3 tele házat csinált, megmutatván, hogy színészeinkkel megvan elégedve, mert a társulatnak van 7—8 olyan jeles tagja, akik bármily nagy társulatnál, ahol egy sereg kórlista és kórlistán képezik a népséget, katonaságot — feltűnnének, mint a társulat diszei.

Itt azonban nincs staffage, nincs nagy társulat, tehát kinek-kinek egyéni értékét önmagáért kell felismerni és méltányolni. Aztán ha Reviczky Etel egy ftúrhető színpadon, jó zenekar kísérete mellett énekelhetné dalait, s hallhatnók hangját, amely úgy cseng, mint az ezüst harang!

Vagy mikor a többi színésznőket, színészeket vesszük bírálat alá, csupa illúzió lévén a színpadi művészet, a színészet: gondolják meg, hogy mily más hatása lenne a játéknak — ha maga a színház is nem ütne agyon minden illúziót.

Én láttam sokszor gyenge színészeket a Nemzeti Színházban, akiket tapsolt az elkápráztatott közönség. S itt láttam nem egy tehetséget, akiben volt igazi művészet, volt több tehetség, mint a nagy színházak kedvenceiben: de a közönség csak azt látja, amit kiemel a fényes környezet, amit szemé elé állítanak káprázatos fényben.

A «vakulj magyar» féle szálló ige a művészetben mindig föltétlen sikert jelent olyan közönség előtt, amelyik nem szeret gondolkodni, csak az impressiók hatásának engedi át magát.

Azért van az, hogy a közönség Budapesten is, Csongrádon is, Piriócson is csak akkor tapsol, mikor valamelyik színész vagy színésznő valami nagyot mond, nagyot kiabál, nagyot jajgat, nagyot ugrik, — mert ezt hallja vagy látja mindenki, még a süket is hatása alatt áll az ilyen jeleneteknek.

Ha azonban csak szépen játszik, csak művészi tökéletest ad: akkor azt mondják, hogy nem tud semmit, nincs benne lélek.

Most a fővárosban a népies színházakban ez a divat járja, hogy ki tud nagyobb rikkantani és ugrani...? Isten bizony, a Paprika Jancsi színház komédiája az effajta művészethez már csak egy lépés távolságra van!

Hogy a darabokra áttérjünk, megemlítjük, hogy a *Baba, Ördög mátkája* és *Arany kakas* teleházakat csináltak, s a közönség teljesen meg van elégedve a kitűnő társulattal, amelynek van 7—8 olyan jeles tagja, hogy azok diszere válhatnak akármelyik nagy társulatnak is.

F. hó 20-án a «Baba» került színre. Ez a bájos zenéjű operette, amelyet Audran irt, alkalmat adott Revicky Etelnek, Lomnicy Bélának, Körösy Valérnak, Molnár Esztinek, Majosházi Esztinek és Nagy Kálmánnak, hogy megmutassák, miszerint zenekar mellett és jó színházban ez a kitűnő előadás milyen egészen más képet nyújtott volna.

F. hó 21-én «Az ördög mátkája» került színre. A szakadó zápor eső sem bírta visszatartani a közönséget a színházról. Szitay László (Pál Miklós) és Körösy Valér megérdemelték a sűrű tapsokat. Rendkívül tetszettek a Balog Jóska népdalai is, amelyeket Szitay László adott elő, szerző cimbalom kísérete mellett. Félegyházáról is átjöttek néhányan a társulat művészeiben még egyszer gyönyörködni.

F. hó 23-án «A kis szökevény» került színpadra. Szitay László és Nagy Kálmán játéka csupa humor és csupa kedély volt. Molnár Eszti (Gray Vinnefred) meglepett mindenkit hangjának melegsége, üde csendesége és lágyasága által. Játéka is tetszett a közönségnek. Az est hősei azonban Revicky Etel és Lomnicy Béla voltak.

F. hó 24-én a «Tanfelügyelő úr» került színre. Elizát Körösy Valér játszotta, még pedig minden várakozást kielégítve. Fel-tűnt Bérés Gizi is (Annuska szerepében). Csak most jutott szerephez s azt pompásan megjátszta. Zoltánné (Kató szakácsné szerepében) tökéletes, művészielő előállított alakítást nyújtott kis szerepében, s igen jó volt Nagy Kálmán is.

F. hó 25-én az «Arany kakas»-t adták tele ház előtt. «Lomnicy elragadta a házat» ezt kellene röviden írnom — hanem én gyönyörködtem az egész előadásban, mert minden szerep kitűnő kezekben volt, s ha egy olyan színpadon játszották volna, amely tud illúziót kelteni — úgy a közönség is jobban élvezte volna az előadás művészi szépségeit. Roppant zajos hatást ért el Lomnicy kupléival, amelyek között néhány így hangzott:

Ha este nagyon beborul
És erős zivatar van:
Sötétben bandukolhatunk
Esőben, vízben, sárban,
Világítás hiányában.
Biz' Isten mondom kérem
Egy nagyon erős villámlás
Az — — nélkülözhetetlen.

Van végre szép városházunk
Üdv a gondviselésnek,
Látható ottan szép filigrám
Szűk, keskeny kis lépcsőket,
Hogy nyakadat ki ne törjed
(Jó polgár, hidd, el nekem
A három lépcső helyett egy
Van!) — nélkülözhetetlen.

Énekes darabot adunk,
A színház mindig üres.
Zoltán folyton gondolkozik
És okot erre keres.

Menjen az aréna mellé
És nézzen körül szépen:
Egy sereg potya publikum
Ott — nélkülözhetetlen.

Van Csongrádnak szép népkertje
Benne meg arénya.
Sőt olykor-olykor megesik
Színháznak publikuma.
Hogy hát a teljes boldogság
Harmóniumában legyen:
A bejáratnál egy nagy kút
Az — nélkülözhetetlen.

UJDONSÁGOK.

— **Fejedelmi adomány.** Gróf Csáky Károly váci püspök csakugyan méltó arra a címre, amelyet a r. kath. főpapság Magyarországon bír: hogy t. i. fejedelme egyházmegyéjének. Mint ugyanis a lapokból olvassuk, a nemes gróf 200.000 koronás alapítványt tett Vác város iskolái számára, s kijelenté, hogy egész életét a magyar népnevelés ügyének fogja szentelni. Bizony Csongrád elmaradt népére még áldásosabb lenne, ha feltudnók költetni a nemeslelkű egyházfőjedelm figyelmét közállapotainkra, amelynek nagy hiánya, hogy serdülő ifjaink kénytelenek abbahagyni a tanulást, mert nincs főgymnázim Csongrádon. Hátha az ő jótékony-sága megsajnálná a mi szegénységünket, elhagyottságunkat s bőkezűsége támogatná kérelmünket, sőt a kormánynál is latba vetné nagy befolyását. Ilyen dolgokra kérni csak rokonszenves dolog lehet s eredménnyel is járhat. Lám a csongrádi parochia temploma régóta szűknek bizonyult — de még sem teszünk semmit kibővítése érdekében, holott Tömörkény község képviselőtestülete, derék jegyzője javaslatára, felirt a kormányhoz s épen a püspöki hatóság támogatása és ajánlata folytán 10.000 koronát kapott temploma kibővítésére. Ugyancsak megérdemelnék Csongrád katolikusai is, hogy érettek is megmozduljon a képviselőtestület, mert ilyen kérések elől nem szoktak kitérni a legfelsőbb helyeken, s ő felségétől, a közoktatási minisztertől, a püspöktől, a kegyúrtól és adományok útján összelehetne szerezni 40.000 koronát arra a célra. S aztán lenne egy megfelelő szép temploma Csongrádnak. Nagyon üdvös lenne, ha a fáradhatlan buzgalmú új parokhus e tárgyat a hitközségi gyűlésen szóba hozná s az ügyet kezébe venné.

— **Szerencsétlenség a templomban.** A csongrádi r. kath. templom Hegyi Antal idejében is már szűknek bizonyult. Most azonban hogy az új blébános jeles szónoklatait megkedvelte a hívő közönség — egyre többen látogatják a templomot s ünnep napok alatt már reggeli 6 óráról fogva déli harangszóig tart a népvándorlás: úgy hogy a templomban alig lehet mozogni, és szinte elképzelhetlen, hogy ha valami szerencsétlenség előfordulna, az rettenetes következményekkel járna. A f. hó 18-iki ünnepen, mely alkalommal egész délelőtt fulladásig tele volt a templom, majdnem bekövetkezett az a katasztrófa. Egy koszorús leány ugyanis a nagy tolongásban oly közel ért a gyertyákhoz, hogy csipkéje meggyuladt, s már a mellette levőnek fátyolába is bele kapott a tűz; azonban szerencsére eloltották. Ha az oltás nem sikerül — úgy lángba borult volna pár perc alatt száz és száz ember, s a füst és rémitő dulakodás következtében aligha menekült volna onnét élve fele a közönségnek, nem is szólva arról, hogy a templom is belső tűz áldozata lett volna. Mi sürgető szükségnek tartjuk, hogy a hatóság okulna ezen az intő példán, a rendészeti felügyeletet terjeszszze ki erre a körülményre, hogy t. i. a 23.000 lélekből álló közönségnek ez a templom igen kicsiny.

— **Utagyagolás.** Az erzsébeti grófról akár mit mondjanak is, egy helyes eszme megpendítését és kivitelét azonban nem lehet elvitatni tőle s ez: a Tisza menti szőlőt kiagyagolása. Csodálatos, hogy ami egyes embernek sikerült, az nem akar sikerülni

Csongrád nagyközönségének. Az útagyagolásra, mint tudjuk, némi alap van s ennek dacára úgy látszik nincs érzék arra, hogy Csongrád szőlőbirtokosainak érdekében a szőlőutak agyagolásához fognának. Ha Csongrád ügyeit vezető hatóság akar tenni valamit a szintén utadót is fizető szőlőbirtokosokért, akkor most minden nagyobb megterhelés nélkül kiagyagolathatja a széles utat, ha többet nem is, abból az agyagból, melyet a belvízlevezetésére készített csatornából a Tekulics és Faragó-tanyák földjén kiástak. Nem családunk azonban, ha szavunk újból a pusztában elhangzott kiáltás lesz.

— **A csongrádi kántorváltás.** A kántorváltás ügyében a vármegye törvényhatósága tudvalevőleg megsemmisítette a községi közgyűlés határozatát, amelylyel szemben a város ismét újabb határozatot hozott, s furcsán ráduplázott előbbi állása mellett. Az ügy tehát ismét febbezés alatt áll, holott tárgyalanná vált a Büchler Márton főrabbi tapintatos nyilatkozata folytán. Azonban már is érdeklődést mutatnak a pályázat iránt az aspiránsok, s ezek közt figyelemre méltó, hogy Pintér Miklós makói kántor is itt járt mult héten és a képviselők nagyrésznél látogatásokat tett.

— **Betörés.** Gallasz Ignác tési tanító házána f. hó 20-án zárt kamrája feltörtetett és abból szalonna, sonka és kolbász 27 korona értékben ellopott. Bogdán József őrmester által ez ügyben megejtett nyomozás során a tettes f. hó 23-án Gyenes József félegyházi lakos személyében kiderült, ki ezen kívül beismerte hogy a félegyházi és fülöpszállási határban folyó évben egy lovat, egy tehenet lopott el, azonkívül még 3 izben lopást követett el, ugyancsak a félegyházi határban. Illetékes bíróságnak átadatott.

— **Életveszélyes lépcsők.** A csongrádi anyakönyvi hivatal a napokban tekintette meg Madarász Elemér állami anyakönyvi felügyelő, s nagyon megvolt lepve, hogy oda egy életveszélyes lépcsőn kell feljutni. A főszolgabírói hivatal szintén ily lépcsővel látták el — amit már a főispán és alispán is különösnek találtak. Azt hisszük, hogy nem marad hátra más, mint a jelenlegi lépcsőket kidobni — mivel valaki a nyakát törte rajta — és járható lépcsőkkel ellátni azt a nagy épületet, amelyet 3 rossz lépcsővel láttak el, ehelyett, hogy egy kényelmes lépcsőzet csináltak volna a 3 rossz helyett. Az anyakönyvi hivatal már előterjesztette abbéli kérelmét, hogy ő az emeleti helyiségeket nem használhatja az életveszélyes lépcsőzet miatt.

— **Baromfi értékesítő szövetkezet.** N.-Becs-kereken, az ottani gazdák megalakították a baromfiértékesítő szövetkezetet s a koromány 5000 korona segélylyel jutalmazta a derék gazdák törekvéseit, akik egyenesen külföldre szállítanak és Londonban, Párisban irodát tartanak fön a kivitel szervezésére. A csongrádi gazdák bor- és gyümölcsértékesítő szövetkezete most léven alakulóban, kevés költséggel megtehetné azt, hogy ennek az irodának ottani, londoni magyar ügynökei a csongrádi borok értékesítésével is megbíznák. Csak egyszer legyenek fajborok, csongrádi bakator, csongrádi bikavér, csongrádi rácürmös, csongrádi rizling — majd akkor, mint világhírű pecsenye borokat, literjét forintjával lehet lesz majd eladni. Hát először tudjunk fajborokat csinálni, ami mellett aztán még a visszamaradt törkölyből igen zamatos csigerbort is lehet csinálni, házi fogyasztásra. A gyümölcs és borértékesítő szövetkezet szervezési munkálatai serényen haladnak előre s legközelebb megtartható lesz az alakuló közgyűlés, amelyre az országos központ kiküldöttei is lejönnek.

— **Színházi heti műsor.** Hétfőn *Ocskay brigadéros* történelmi dráma. Kedden *Modell* nagy operette (itt először). Szerdán *Dolovai nábob leánya* társadalmi színmű. Csütörtökön *Csókon szerzett vőlegény* énekes vígjáték. Pénteken szünet. Szombaton *Bran-*

kovics György történelmi dráma. Vasárnap *Felhő Klári* népszínmű.

— **Az újoncozás újabb elhalasztása.** A honvédelmi miniszter, a törvényhatóság-hoz intézett újabb rendeletével újból elhalasztotta — az országos politikai helyzetre való tekintettel, az újoncozást. Immár negyedizben halasztják el ez évben a sorozást és az újabb halasztó rendelet, mely tegnap érkezett le a vármegyéhez, annyiban tér el az előző hasonló rendelethez, hogy míg a korábbiakban az elhalasztás mindig bizonyos előre megszabott határidő kitüntetésével történt, addig a most érkezett rendelet bizonytalan időre halasztja el a sorozást, annak jelzésével, hogy az újoncozás megejtésének idejéről a honvédelmi miniszter, annak idején külön rendeletben fogja a törvényhatóságot értesíteni.

Vörösmarty-Album. Kulturmissziót teljesít a «Pesti Napló» mikor minden esztendőben, díszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megősmerteti, egyuttal meg is szeretteti a művészetet. Ev-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a «Pesti Napló», ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-Album, a Szózat és a Vén cigány öseregű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra ajándékkul. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és tartalmaz diszkönyvet 20 nagy, több színben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékkul megkapja a «Pesti Napló» minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a «Pesti Napló»-ra.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

IRODALOM.

Tizenkét ajándékkönyv!

Ez az a páratlan kedvezmény, amiben a Magyar Hirlap az előfizetőit karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbára érdekfeszítő regény, — tehát egy egész kis könyvtár a saját közönségének. Ahány hónapig egyébként előfizetője valaki a Magyar Hirlapnak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. Ezek közül az ajándékkönyvek közül egy föltöbb érdekesebb mutatványul már most, július elején szétküld a Magyar Hirlap előfizetőinek. A Magyar Hirlap ismét bámulatos, szinte rendkívüli munkát végzett a sajtó szolgálat terén. Utólréhetetlen volt abban, ahogy a világraszóló, s annyi izgalmat okozott szerb királydrámáról a legpontosabban, a legmegbízhatóbban s a legrészletesebben tájékoztatta olvasóit. Minden adata bő és kimerítő, s amellett teljesen igaz volt. A hirszolgálat legmagasabb színvonalán állott ezuttal is a Magyar Hirlap, mint általában mindig. Ez a pontosság, megbízhatóság és szavahihetőség jellemzi a Magyar Hirlapot minden tekintetben. Mindent a közönségért! — ez jelszava a Magyar Hirlapnak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendíthetetlenül szabadelvű és demokratikus. Ezt minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében csucosodik ki. A Magyar Hirlap teljesen szabad és független minden párttól, osztálytól és érdekcsoporttól. Egyetlen vezérelve az igazság. Egyetlen célja, hogy őnzetlenül tegyen szolgálatot a közügynek, főképpen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hirlapírók. Cikkei ennél fogva rendkívül érdekesek, alaposak és minden irányban tökéletesen tájékoztatók. A Magyar Hirlapot minden közleményében a jó ízlés és a tiszta erkölcs vezeti. Hogy változatossággal is bizonyítja, amely azt azzal a nagy változatossággal is bizonyítja, amely hasábjain annyira szembeötlő. A rendes újságrovatokon kívül, melyek mind bőveket s tartalmasak, van a Magyar Hirlapnak vasárnaponként «Asszonyok rovata» című érdekes cikksorozata, főképpen nő számára. «A társaság» rovatban mulattató olvasmányt talál az olvasó. A «Közigazgatás» című rovat közlései pedig a legnagyobb szakavatottsággal ölelik fel az idevonatkozó kérdéseket. A Magyar Hirlap nevének megfelelően minden ízében teljesen, tökéletesen, osztatlanul magyar! Ami magyar ügy és magyar érdek, annak nincs hűvebb, kitartóbb szószólója a Magyar Hirlapnál. Tizenkét ajándékköteten kívül még más értékes kedvezményei is vannak a Magyar Hirlapnak. A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják meg a Divat Szalont negyedévre 2 koronáért. A legjobb képes gyermeklapot negyedévre 1 koronáért. A kitűnő képes hetilapot, az Ország Világot negyedévre, a Magyar Hirlappal együtt 9 korona 50 fillérért. A «Szerkesztői üzenetek» rovatában minden előfizető pontos és lelkiismeretes felvilágosítást kap bármely komoly, bizalmas kérdésére. A Magyar Hirlap előfizetési

ára : negyedévre hét korona, félévre tizennégy korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér.

A MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala
V. Honvéd-utca 10.

Anyakönyvi bejegyzések

1903. június 20-tól június 27-ig.

Születések :

Takács Péter Pál, Klucsai Piroska, Pap Veronika, Sarusi kis Mária, Bernát Veronika, Kocsis Julianna, Viktor Ilona, Felföldi Franciska, Vince Mária, Benedek Anna, Varga István, Csépe Pál, Veres Péter, Ötvös László, Kallai Péter, Német Julianna, Német Zsófia, Tyukász Erzsébet, Győri Rókus.

Eljegyzés :

Dr. Sörös Miklós Kutnai Zelenka Jolánal.

Házasságkötések :

Oláh Gergely Bori Máriaival, Schulc József Gácsi Máriaival, Kurecz Ferenc Kis Máriaival.

Halálozások :

Horvát Mária 8 napos pemphigás, Vince István 18 éves hashártyagyulladás, Fodor Franciska 3 hó gyermekaszály, Varga József 14 hó tüdőhurut, Takács Péter Pál 5 napos görcsök, Brindza Gáspár 5 hó tüdőgyulladás, Sarusi Kis Mária 3 napos veleszületett gyengeség, Urbanyicki Margit 23 napos görcsök, Bernát József 17 hó bélhurut, Pocik László 48 éves tüdőgümőkór, Szlapák Viktória 6 hó bélhurut, Bálint György 46 év bélrák, Rosencveig Fáni 46 év méhrák, Vas Farkas 3 éves angolkór.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Welsz Márk.**

Bozó Mihálynénak

akár a népkerttel szemben, akár pedig a Félegyházi-úton levő háza

eladó.

VÖRÖSMARTY ALBUM

INGYEN!

A Pesti Napló, amely eddigé az *Ember tragédiáját*, *Arany János balladát* Zichy Mihály illusztrációival, Katona József *Bánk bánját*, a *Himfy-Albumot*, a *Költők-Albumát*, tavaly a remek kivitelű *Zichy-Albumot*, stb. adta olvasóinak a könyvpiacpon általános feltételt keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénynyel és pompával, a *Vörösmarty Mihály-Albumot* fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A *Vörösmarty-Album*, a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát, *Csongor és Tündét*. Vörösmarty-nak e kedves drámai költeményét, a *Szózatot*, a *Vén cigányt*, *Szép Ilonkát* és *Vörösmarty-nak* legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival. 20 mmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációival, a valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben. A *Vörösmarty-Albumot* megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra, amely a legrégebb, legfüggetlenebb és egyike a legelterjedtebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik mest lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan, legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a *Vörösmarty-Albumot*. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján tehát 1903. évi ajándékkul kapták, azok a *Vörösmarty-Albumot* csak úgy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

*
A Pesti Napló előfizetési ára : Egész évre 28 kor. ; félévre 14 kor. ; negyedévre 7 kor. ; egy hóra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala : **Budapest, VI., Andrássy-út 27. szám alatt van.**

Ház eladás.

Szőke Gáspárnak a Rózsa-utcában levő Talicskás-féle 6 szobás lakás és melléképületekből álló háza szabad kézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a Csongrád városi Takarékpénztárnál vagy az Uri-utcai lakásán.

Ne vegyen senki
HANGSZERT,
mig
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca 44/I. sz.

Rum, Cognac, Silvorium,

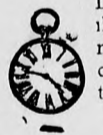
likörök, likörkrémek stb, az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozitciókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben **olcsóbban** állíthatók elő, mint készen vett árúk.

Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor

Budapest VII, Dohány-utca I sz. Esszenciák és kompozitciók gyára.

Jorgó János órás: gyári raktár: Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapácóra	
nickeltokban 36 órai járással	... frt 2.30
8039 sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr.	> 1.—
7858 sz. ezüst remontoir dupla fedélű	> 5.—
8989 sz. ingaóra ütőművel, 2 sulyal	
130 cm. magas	> 11.50
7939 sz. jó ébresztő óra	> 1.20

Sziveskedjék nevemre és házsámomra 75/B pontosan figyelni.

Nincs többé tyúkszem!

Ha tyúkszemétől akar megszabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és **biztosan ható**

Denzinger-féle

„Viktória” tyúkszem kenőcsel

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyúkszemet is eltávolítja.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér. 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló:

Denzinger Ádám,

Ujvidék Duna-utca 17. szám.

Schottola Emil

a gumigyártás

meghonosítója.

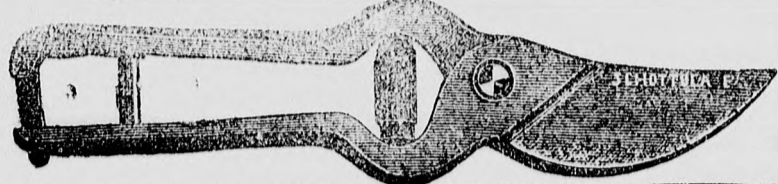
Budapest, Andrassy-ut 2.

A szőlőbeni tavaszi munkálatoknál legfontosabb két eszköz, u. m. szőlőmetsző ollók és ojtókések eg megbízhatóbb bevásárlási forrása.

Szőlőmetsző ollók kaphatók egészen öntött acéltól **jótállás mellett.**

Szőlőojtókések legfinomabb solingeni gyártmány, **drezdai modell** szerint, **jótállással.**

«Duplex» gumi ojtószalag a legmegbízhatóbb kötözőszeri fás- és zöldhajtáshoz, gyári árban.

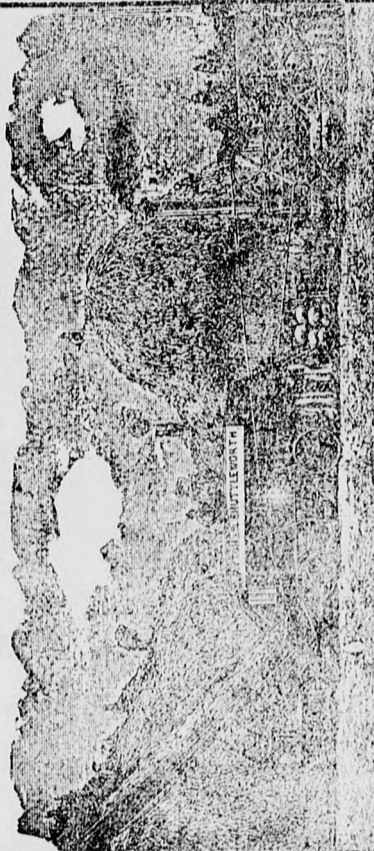

Kimerítő képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik meg.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárművek Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legújutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
Lombos járgány-cséplőgépek, lőnerő-cséplők, ütő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénigé gépek, boronák

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-maltnok, egyetemes acél-ekék.

3- és 8-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve küldetünk.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.

Igazán!

segít
nagyszerűen
utolerhetetlenül
rovar irtá-
son.

Kapható Csongrádon:

Bagossy József, Váradi Jakab urak üzleteiben és a Csongrádi Fogyasztási Szövetkezetben.

Szentesen:

Schultz István, Dobray Sándor, Eisler Lajos, Horváth J. és Társa, Ifj. Kovács Sándor és Szépe Károly üzleteiben.